

Lentoliikenteen päästökauppa

Tuuli Ojala
neuvotteleva virkamies
15.10.2021

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Lentoliikenteen päästökauppa

- Komission esityksen tavoitteet:

1) päästökaupan tehostaminen vastaamaan kiristyneitä ilmastotavoitteita
2) kv. lentoliikenteen päästöjen hyvitysjärjestelmä CORSIA:n toimeenpano ja yhdistäminen päästökauppaan.

- Päästökaupassa päästöoikeuksien ilmaisjaosta luopuminen 2027 mennessä ja päästöoikeuksien vähennyskertoimen kiristäminen 2,2 -> 4,2 %.
- Päästöoikeuksien ilmaisjaosta luovuttaisiin asteittain; vuoden 2024 ilmaisjaosta 25 % huutokauppaan, vuoden 2025 ilmaisjaosta 50 %, vuoden 2026 ilmaisjaosta 75 % ja vuonna 2027 ilmaisjako loppuu
- Valtioiden sisäisiin ja niiden välisiin lentoihin sovellettaisiin vain päästökauppaa. ETA-alueelta lähteviin tai sinne saapuviin lentoihin sovellettaisiin CORSIA:a.
- Komissio ehdottaa itselleen oikeutta määritellä valtiot, joiden se katsoo soveltavan CORSIA:a riittävän kunnianhimon tasolla CORSIA-päästövähennysyksikköjen hyväksymiseksi.

EU:n lentoliikenteen päästökaupan nykytila

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket
Finnish Transport and Communications Agency

Lentoliikenne on toistaiseksi **ainoa liikennemuoto** EU:n päästökaupassa

alkoi vuonna **2012**

Koskee Euroopan talousalueen sisäisiä lentoja **2023 saakka**

Perustuu vaihdettaviin päästö-oikeuksiin, joiden kokonaismäärä on ollut

95 %

vuosien 2004–2006 keskiarvopäästöistä kutakin päästö-kauppavuotta kohden

Vuodesta 2021 alkaen päästöoikeuksien kokonaismäärä **vähenee vuosittain lineaarisesti 2,2 %**

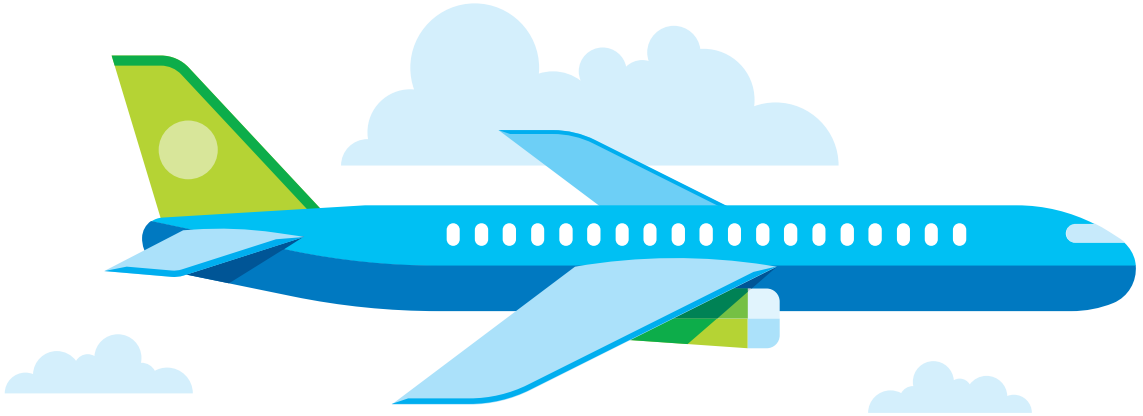
Päästö-oikeuksista

82 %

jaetaan lentoyhtiöille 2010 lennettyjen tonnikilometrien perusteella maksutta

3 % jaetaan erityisvarannosta uusille ja nopeasti kasvaneille yhtiöille

Loput 15 % päästöoikeuksista huutokaupataan

1 päästöoikeusyksikkö = 1 tonni hiilidioksidipäästöjä

hinta n. 60 euroa (09/2021)

Suomelle raportoidut EU:n lentoliikenteen päästökaupan hiilidioksidipäästöt vuonna 2020

390 484 tCO_2

Koko EU:n lentoliikenteen päästökaupan alaiset päästöt vuonna 2020

24,5 Mt CO_2

(Lähde: EC)

LVM

Päästökaupan vaikuttavuudesta

- On haastavaa suoraan osoittaa, kuinka paljon päästökauppa on vähentänyt lentoliikenteen päästöjä. Absoluuttisesti päästöt eivät laskeneet ennen covid-19 pandemiaa, mutta päästöjen nousu ei ole kuitenkaan ollut yhtä rajua kuin suoritteiden nousu.
- Komission arvion mukaan lentoliikenteen päästökauppa on vähentänyt lentoliikenteen hiilijalanjälkeä ETA-alueella noin 17 miljoonalla hiilidioksiditonnilla vuosittain (päästövähenemät suurimmalta osin sektorin ulkopuolella)
- EUROCONTROL:n arvion mukaan nettovähennys CO_2-päästöissä päästökauppakaudella 2013-2020 noin 193 miljoonaa tonnia

Kansainvälisen lentoliikenteen päästöjärjestelmä CORSIA

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket
Finnish Transport and Communications Agency

2016 ICAOlta historiallinen päätös globaalista päästöjärjestelmästä

Ensimmäisenä liikenteen tai teollisuuden alana maailmanlaajuinen järjestelmä hiilidioksidipäästöjen hallintaan

Tavoitteena hiilineutraali kasvu

2019 alkaen
kaikkien maailman lentoyhtiöiden* tulee tarkkailla, raportoida ja todentaa kansainvälisten lentojensa CO_2-päästöt

*päästöt yli 10 000 tCO_2 vuodessa, ilma-alukset MTOM yli 5700 kg

Lentoliikenteen CO_2-päästöt eivät saisi kasvaa 2020 jälkeen vuoden 2019 tasosta

Lentoyhtiöt hyvittävät mahdollisen kasvun ostamalla päästöyksiköitä hiilimarkkinoilta

CORSIA

CARBON OFFSETTING AND REDUCTION SCHEME FOR INTERNATIONAL AVIATION

Hyvitysvelvoite voimassa 2021-2035

Järjestelmään on tällä hetkellä ilmoittanut osallistuvansa

104

maata

Mukana esim. USA, UAE

Vuodesta 2027 pakollinen kaikille maille
(paitsi pienille ilmailumaille, kehittyville maille)

LVM

EU:n lentoliikenteen päästökaupan ja CORSIA:n yhteensovittaminen

- Lentoliikenteen päästökaupan ja ICAO:n kansainvälisen päästöjärjestelmä CORSIA:n yhteensovittamiseksi komissio ehdotuksessaan on ottanut tarkempaan tarkasteluun seuraavat viisi politiikkavaihtoehtoa:
- C0WIDE: Return to full scope EU ETS (lentoliikenteen päästökauppa kattaisi vuodesta 2024 alkaen lennot ETA-alueen sisällä sekä ETA-alueelle saapuvat ja sieltä poistuvat lennot, CORSIA:a ei sovellettaisi lainkaan)
- C1BASE: Intra-EEA scope (ns. Baseline-vaihtoehto, joka vastaa nykyistä lentoliikenteen päästökaupan laajuutta, CORSIA:a ei sovellettaisi)
- C2CONLY: CORSIA only (vain CORSIA:a sovellettaisiin ETA-alueen sisällä sekä lennoilla kolmansiin maihin, lentoliikenteen päästökauppa lakkaisi)
- **KOMISSION EHDOTUS: C3CLEAN**: Clean (lentoliikenteen päästökauppaa sovellettaisiin nykyisessä laajuudessaan ETA-alueen sisällä ja CORSIA:a ETA-alueen ja niiden kolmansien maiden välisiin lentoihin, jotka osallistuvat järjestelmään)
- **C4MIX**: Mix (lentoliikenteen päästökauppaa sovellettaisiin kotimaan lentojen lisäksi ETAvaltioiden välisiin lentoihin vuoden 2019 päästötasoon (CORSIA-vertailuarvo) saakka ja sen ylittäviin päästöihin sekä kolmansien valtioiden lentoihin CORSIA:a.

Valtioneuvoston kanta

- Päästökaupan tehostamistoimet ovat kannatettavia
- Neuvotteluissa huomioitava Suomen kilpailukyky, lentoliikenteen alueellinen saatavuus sekä lentoliikenteen ohjautuminen EU:n ulkopuolisille kentille
- Tarkasteltava ehdotuksen vaikutuksia laajasti yhdessä muiden lentoliikenteen päästöihin ja toimialan kustannuksiin vaikuttavien aloitteiden kanssa
- CORSIA:n toimeenpanossa tulee arvioida ehdotettuun malliin (CLEAN) liittyviä riskejä ja nostaa vaihtoehdoksi myös paremmin kansainvälisiä velvoitteita noudattava malli (MIX)
- Rakentavassa ICAO-yhteistyössä edistettävä globaaleja ilmastotoimia
- Ehdotus EU:n syrjäisimpien alueiden ja ETA-valtioiden välisten lentojen päästökauppaa koskevan rajauksen supistamisesta on perusteltu
- Maksutta jaettavien päästöoikeuksien jakoperustetta tulisi arvioida tarkemmin, koska tulevien päästöjen käyttäminen ilmaisjaon perusteena (komission ehdotus) ei kannusta päästöjen vähentämiseen

Kiitos!

lvm.fi Twitter: @lvmfi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ